

İNSAN DENEN
MEÇHUL

Dr. Alexis Carrel

© 2015, Hayat Yayıncılık, İletişim, Yapım, Eğitim Hizmetleri ve Tic. A.Ş.

Bu çevirinin tüm yayın hakları Hayat Yayınları'na aittir.

Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir; izinsiz çoğaltılamaz, basılamaz.

ISBN: 978-975-8243-06-8

Sertifika No: 75092

<i>Hayat Yayınları</i>	: 5
<i>Psikoloji Dizisi</i>	: 1
<i>Kitabın Adı</i>	: İnsan Denen Meçhul
<i>Yazarı</i>	: Dr. Alexis Carrel
<i>Çeviren</i>	: Fatıma Zehra Bayrak
<i>Metin Editörü</i>	: Fatoş Tufan
<i>Kapak ve İç Tasarım</i>	: Hayat Yayınları
<i>Baskı Yeri & Tarihi</i>	: İstanbul, 2025
<i>Baskı & Cilt</i>	: Alioğlu Matbaacılık Orta Mahalle Fatin Rüştü Sokak No: 1/3-A Bayrampaşa / İstanbul Tel: (0 212) 612 95 59 Sertifika No: 45121

Hayat Yayın Grubu

Molla Gürani Mahallesi, Oğuzhan Caddesi No: 15 Kat: 3

Fındıkzade - Fatih / İstanbul

Tel: 0212 613 11 00 Gsm: 0530 259 80 96

www.hayatyayinlari.com - e-posta: hayat@hayatyayinlari.com

✂ /hayatyayinlari  /hayatyayinlari

İNSAN DENEN MEÇHUL

Dr. Alexis Carrel

Çeviren

Fatıma Zehra Bayrak



Dr. ALEXIS CARREL

Ünlü Fransız cerrah ve fizyolog. 1912 yılında Nobel Ödülü kazandı.

28 Haziran 1873'de, Fransa'nın Lyon kentinde doğan Alexis Carrel, çocukluğunda önceleri annesi tarafından evde eğitilmiştir. Bir işadamı olan babası o daha bir çocukken ölmüştür. Lyon'da eğitim hayatına devam etmiştir. 1904 yılında ABD, Chicago'ya gidene kadar Lyon kentinde hem üniversitede (Lyon Üniversitesi) hem de hastanede çalışmıştır. 1906'ya kadar Chicago Üniversitesi'nde çalışmış, 1906 yılında ise Rockefeller Tıbbi Araştırmalar Enstitüsü'nün bir üyesi olarak araştırmalarına burada devam etti. 1912'de tam üye olduğu bu kurumda ona Nobel Ödülü'nü kazandıracak olan araştırma ve deneylerin çoğunu yaptı. Hayatı boyunca yaptığı araştırmaların çoğu transplantasyon ve göğüs cerrahisi (torasik cerrahi) üzerinedir. Özellikle transplantasyon üzerine yaptığı deneyler o dönemler için devrim niteliğindedir.

I. Dünya Savaşı sırasında Fransız ordusunda görev aldı. Savaş döneminde yaralı askerler üzerine yeni tedavi çeşitleri geliştirilmesinde de katkıları olmuştur. Savaş sonrasında özellikle fizyoloji dalındaki çalışmalarına devam etti. Doku kültürü üzerine birçok başarıya imza attı. II. Dünya Savaşı'nda Fransa'da bazı görevler aldıktan sonra, 5 Kasım 1944'te Paris'te öldü. Bilimadamı kişiliğinin yanı sıra birçok başarılı kitap yazmıştır.

Carrel, batı dünyasının dine yabancılaşmasından büyük rahatsızlık duyar. "Dua" isimli eserinde bunları dile getirirken, "Dini, insan hayatından çıkarırsan her şey mübah olur" diye etkin bir dil kullanır. Ona göre dua "aşk ve yoksulluktur."

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	9
-------------	---

Birinci Bölüm

KENDİMİZİ TANITMANIN GEREKLİLİĞİ

Kendimizi Tanıtmalıyız	13
Bilgisizliğimizin Kaynağı.....	16
Değişen Çevre ve Biz.....	19
Farklı Yaşama Tarzı	20
Çevremizdeki Değişmeler.....	23
Akl Hastalıklarında Artış.....	24
Çevre Değişiklikleri ve Meydana Getirdiği Zararlar	26
Gazetelerin Hayatımıza Etkisi.....	28
İnsanı Tanımak.....	30

İkinci Bölüm

İNSAN VE İLİM

İnsanın İlimi	35
İnsanı İncelemek.....	39
İnsan ve İlim.....	41
İnsan Bir Bütündür.....	43
İnsan ve Gözlem	46
İnsanın Yeniden İnşası.....	50

Üçüncü Bölüm

İNSAN BEDENİ VE FİZYOLOJİK FAALİYETLERİ

İnsan Bedeni ve Faaliyetleri.....	55
Vücutumuzun Şekli ve Boyutu	56
Vücutun Yüzeyleri.....	60
Vücutumuzun İç Yapısı	64
Kanın Özellikleri	68

Doku ve Organlar Âlemi.....	71
Akciğerler ve Böbrekler.....	73
Vücutun Dış Münasebetleri.....	76
Cinsi Faaliyetler ve Üreme.....	78
Sinir Sistemi.....	80
İç Organlar.....	84
Vücutun Yapısı.....	86
Vücut Örgüsü.....	88
Vücutumuzun Dayanıklılığı.....	90
Hastalıklar.....	91

Dördüncü Bölüm

ZİHİNSEL FAALİYETLER

İç Gözlem ve Davranışın İncelenmesi.....	99
Zekâ ve Fikri Faaliyetler.....	100
Ahlâk ve Mizaç.....	103
Estetik ve Güzellik.....	105
Mistik Duygu.....	107
Zekâ ve Ahlak.....	108
İnsan Beyni.....	110
Zihni Faaliyetlerin Organlar Üzerinde Etkisi - Dua.....	111
Sosyal Çevre ve Şuur.....	114
Akl Hastalıkları, Çevre, Modern Hayat ve Psikolojik Sağlık.....	117

Beşinci Bölüm

İÇ ZAMAN

Eşya, Zaman ve Mekân.....	121
İç Zaman Nedir?.....	124
Fizyolojik Zamanın Karakterleri.....	127
Fizyolojik Zamanın Özü.....	130
Ömür ve Süresi.....	135
Suni Gençleştirme.....	137
Çocukluk ve Yaşlılık.....	140
İnsan ve Medeniyet.....	142
Fizyolojik Zaman Ritmi.....	144

Altıncı Bölüm

UYUM FONKSİYONLARI

Vücudumuzun Sürekliliği ve Unsurların Geçiciliği.....	149
Kan ve Organlar.....	150
Organların Karşılıklı Münasebetleri.....	153
Dokuların Onarılması.....	155
Cerrahlık ve İntibak.....	158
Hastalıklar ve Dayanma Gücü.....	160
Mikroplu Hastalıklar, Suni ve Tabii Sağlık.....	163
Organ Dışı Uyum.....	165
Uyumun Vücut ve Şuurda Meydana Getirdiği Değişiklikler.....	168
Sosyal Çevreye Uyum.....	172
Chatelier Prensibi - Zorlama Kanunu.....	175
Modern Medeniyetin Kaldırdığı Uyum Fonksiyonları.....	178
İnsanların Gelişmesi İçin Uyum Fonksiyonlarının Faaliyeti.....	182
Uyum ve Pratiği.....	185

Yedinci Bölüm

BİREY

Birey ve Tabiat.....	189
Birey Olmak.....	191
Psikolojik Ferdiyet.....	195
Hastalığın Ferdiyeti, Hekimlik ve Evrensel Gerçek.....	198
Ferdiyetin Menşei İrsi Faktörlerin Tesiri.....	202
Gelişmenin Birey Üzerindeki Etkisi.....	206
Anatomik ve Psikolojik Sınırlar.....	209
Ferdin Zaman İçindeki Sınırları.....	213
Birey ve Tabiat.....	216
Modern Toplumun Eksikliği.....	219
Modern Hayat.....	222

Sekizinci Bölüm

İNSANIN YENİDEN İNŞASI

İlim, İnsanı Yenileşmeye Götürebilir mi?.....	225
Maddenin ve İnsanın Üstünlüğü.....	227

Bilgi ve Kullanımı	231
İnsan Bilgisi İçin Gerekli Müesseseler	235
Bireyin Kurtuluşu	240
Biyolojik ve Sosyal Sınıflar	243
Elit Sınıfın İnşası	246
Fiziki ve Kimyevi Faktörler	250
Fizyolojik Ajanlar	252
Psikolojik Ajanlar	255
Sağlık	258
Şahsiyetin Gelişmesi	260
Evren	264
Uyanış	266

ÖN SÖZ



Kitabın yazarı, filozof değil sadece bir bilim adamıdır. Hayatının büyük bir kısmını laboratuvarlarda canlı varlıkları incelemekle bir kısmını da geniş âlemden insanları inceleyerek ve onları anlamaya çalışarak geçirmiştir.

Bu kitabın, günümüz insanı hakkındaki ilmi verilerin toplamını herkesin bilgisine sunmaktan başka bir gayesi yoktur. Bugün pek çok insan, modern toplumun dogmalarına esir olmaktan kurtulmaya çalışmaktadır. Aynı zamanda yalnız siyasi ve sosyal değişiklikler değil, endüstriyel medeniyetin yıkılması, insanın terakkisi için başka bir kavramın çıkması zarureti düşünün çöretliler için de bu kitap; çocukları eğitmek, insanları yetiştirip yönetmekte olan herkese; öğretmenlere, hijyenistlere, hekimlere, din adamlarına, ordu subaylarına, profesörlere, avukatlara, mühendislerle birlikte vücudumuzun, şuurumuzun, evrenimizin esrarını düşünenlere hitap ediyor.

Müşahede ve tecrübenin kendi hakkımızda meydana çıkardığı bir kısa izahın sadeliği içinde kitap, kendini bütün insanlara takdim ediyor.

Birinci Bölüm



KENDİMİZİ
TANITMANIN
GEREKLİLİĞİ

Kendimizi Tanıtmalıyız

Genel olarak canlı varlıkları, özel olarak da insanın kendisini inceleyen ilim pek ilerlemiş değildir. Canlı varlıklar ilmi, henüz tasvir ve tarif safhasındadır. İnsan, son derece kompleks ve parçalanmaz bir bütündür. İnsan hakkında, basit bir anlayışa sahip olmak mümkün değildir.

İnsan denen bu bütünün ve parçalarının, dış âlemle ilişkilerini tespit edebilecek bir metot yoktur. Onun, iyi bir incelemeden geçmesi değişik tekniklerle yapılmalıdır. Bu teknikte birbirinden ayrı ilimlerden faydalanılır. Tabiidir ki bu ilimlerden her biri, kendi objesinden ayrı bir kavrama ulaşır.

Bu ilimlerin her biri ancak kendi tekniğinin imkân verdiği soyutlamayı yapar ve bütün bu abstraksiyonların toplamı konkraktan daha az zengindir. Sonunda bir tortu kalır ki bu, asla ihmal edilmeyecek kadar önemlidir. Zira anatomi, kimya, fizyoloji, psikoloji, pedagoji, tarih, sosyoloji, ekonomi, politik ve bütün bunların dalları konularını bitirmiyor, tüketmiyorlar.

Demek oluyor ki uzmanların tanıdığı insan, somut ve gerçek insan değildir. O, sadece bir şemadır ve bu şema da her ilim tekniğinin inşa ettiği ayrı ayrı şemalardan meydana getirilmiştir. Bu şema aynı zamanda, anatomistlerin parçaladıkları bir kadavra, psikolojistlerin ve manevi hayata hâkim olanların tetkik ettikleri bir şuur ve iç gözlemin her birimize sırları açıkladığı bir şahsiyettir.

O; dokuları, vücudun sıvılarını meydana getiren kimyevi cevherler toplamıdır. Birleşim kanunları, fizyolojistlerin incelediği besleyici sıvılarla, dokuların harikulade bir toplamıdır. O; şuur ve organların da bir toplamıdır ki zaman içinde uzayıp gider ve hijyenistlerle eğitimciler onu, en iyi bir gelişmeye sevk etmek için çalışırlar.

O, bir homo oeconomicus'tur ki esiri olduğu makinelerin çalışmasını temin etmek için durmadan tüketmek zorundadır. O, aynı zamanda bir şair, bir kahraman ve bir velidir. O, yalnız bilginlerin özel tekniklerle tahlil ettiği son derece ve harikulade kompleks bir varlık değil, aynı zamanda insanlık eğilimlerinin, faraziyelerinin, arzularının bir toplamıdır. Ona dair telakkilerimiz, metafizikle beslenmiş, metafiziğe bulanmış durumdadır. Bu bilgiler öylesine belirsiz verilerden oluşmuştur ki bunların arasında hoşumuza en çok gideni seçme eğilimimiz pek büyüktür. Bu yüzden de insan hakkındaki düşüncelerimiz, inanç ve duygularımıza göre değişir. Bir maneviyatçı ile bir maddiyatçı, sodyum klorür kristali için aynı tarifi kabul ederler. Fakat insanın tarifinde anlaşamazlar.

Bir mekanist fizyolojist ile bir vitalist fizyolojistin organizma hakkındaki görüşleri bir değildir. Jacques'in canlı varlığı ile Hans Driesch'in canlı varlığı arasında çok büyük fark ve değişiklik vardır. Şüphesiz, insanlık kendini tanımak için muazzam bir gayret göstermiştir. Bilginlerin, filozofların, şairlerin ve mistiklerin müşahedelerinden meydana gelen bir hazine sahibi olmamıza rağmen, insan hakkındaki görüşlerimiz, bazı görünüş ve parçalardan ibarettir ve bu parçalar da bizim metotlarımızla yaratılmıştır. Her birimiz birer hayalet alayından başka bir şey değiliz. Bilinmez gerçek de bu hayaletler arasında yürüyor.

Gerçekten cehaletimiz pek büyük. İnsanları inceleyenlerin, kendi kendilerine sordukları soruların büyük bir kısmı cevap-sız kalıyor. İç dünyamızdaki muazzam bölgeler, henüz bilin-miyor. Kimyevi cevherlerin molekülleri, dokuların geçici ve kompleks organlarını terkip için nasıl uyuyor, nasıl bir dü-zen kuruyorlar?

Yerleştirilen bir yumurtanın içinde bulunan genes'ler, bu yumurtanın içinden çıkan ferдин karakterlerini nasıl tayin ve tespit ediyorlar? Dokular, dokulardan ve organlardan mürek-kep bir topluluk halinde nasıl teşkilatlanıyor? Denilebilir ki bunlar tıpkı karıncalar ve arılar gibi toplumun içinde ne rol alacaklarını önceden bilmektedirler. Fakat hem kompleks hem de basit bir organizmanın oluşumuna imkân veren me-kanizmayı bilemiyoruz.

İnsan varlığı süresinin, psikolojik ve fizyolojik zamanının mahiyeti nedir? Dokulardan, organlardan, sıvılardan ve ş-uurdan mürekkep olduğumuzu biliyoruz ama beyin dokuları ile şuur dokuları arasındaki ilişkileri hâlâ bilemiyoruz. Hatta bunların fizyolojisini bile bilmiyoruz. Organizmayı, irade ile ne dereceye kadar değiştirmek mümkündür? Organların hâli, ruh üzerine nasıl etki ediyor? Her ferдин ana ve babasından aldığı organik ve zihni karakterler hayat tarzıyla, besinlerin kimyevi cevherleriyle, iklimle, fizyolojik ve manevi disiplin-lerle değişebilir mi?

İskeletin, kasların ve organların gelişmesiyle akli ve ruhi faaliyetler arasındaki ilişkileri bilmekten uzağız. Sinir siste-mindeki dengeyi, hastalıklara ve yorgunluğa karşı dayanıklılı-ğı temin eden şeyin ne olduğunu bilmiyoruz. Maneviyat du-yusunu, muhakemeyi ve cesareti nasıl arttıracığımızı da bi-

lemiyoruz. Entelektüel, moral, estetik ve mistik faaliyetlerin nispi önemi nedir? Estetik ve dini duyguların manası nasıldır? Telepatik teatiden sorumlu enerjinin şekli nicedir? Muhtakkak ki herkesin saadet ve bedbahtlığını tayin eden akli ve fizyolojik bazı faktörler vardır. Fakat bu faktörler bilinmiyor. Saadet verecek kabiliyeti suni olarak meydana getirmeye muktedir değiliz. Medeni bir insanın, azami gelişmesine en uygun çevrenin hangisi olduğunu henüz bilmiyoruz. Fizyolojik ve ruhi teşekkülümüzde mücadeleyi, gayreti ve ızdırabı yok etmemiz mümkün müdür?

Bugünün medeniyetinde fertlerin dejenere olmasını nasıl önlemeliyiz? Bizi en çok ilgilendiren konularda bunlara benzer daha birçok soru sorulabilir ancak bu sorular da cevapsız kalacaktır.

Bilgisizliğimizin Kaynağı



Bilgisizliğimiz, hem atalarımızın yaşama tarzından hem tabiatımızın kompleks oluşundan hem de idrakimizin yapısından ileri gelmektedir. Her şeyden önce yaşamak gerekliydi ve bu zaruret de dış dünyanın fethini icap ettiriyordu. Beslenmek, soğuktan korunmak, yabani hayvanlarla ve diğer insanlarla mücadele etmek mecburiyeti vardı. Çok uzun devreler boyunca atalarımızın, kendilerini incelemek için ne zamanları oldu ne de buna ihtiyaç duydular. Zekâlarını; silah yapmak, alet yapmak, ateşi keşfetmek, öküz ve atları ehlileştirmek, tekerleği, hububat ziraatını ve bunun gibi ihtiyaçları icat etmek için kullandılar. Vücutlarının ve ruhlarının yapısı ile ilgilen-